

En ny sundhedsreform bør fokusere mere på omsorg

SUNDHEDSREFORM

JACOB BIRKLER,
FILOSOF, PH.D., FHV. FORMAND, ETISK RÅD

BLIVER VI syge, har vi behandlingsgaranti, men der er ingen garanti for omsorg undervejs. Fokus er således blevet skævt. På vej mod en ny organisering og prioritering af sundhedsområdet bør der fokuseres på omsorg.

Ser vi 100 år tilbage, var der barske forhold for syge danskere. Blev du syg, var der ofte kun døden at vente på. Til gengæld stod vi vagt om det helt grundlæggende princip, at du ikke skulle dø alene. Situationen er helt modsat i dag. I dag er du garanteret behandling, men kan ende med at dø alene.

Personligt drømmer jeg mig ikke 100 år tilbage og er taknemlig for det danske sundhedsvæsen, som jeg med glæde betaler skat til. Men der er grund til at ændre fokus og forny vores blik for de svært syge. Det handler ikke altid om at behandle noget mere, men om at være noget mere i den tid, der er. At være til stede i den sidste tid.

I dag er vi opsat på hurtig udrykning og førstehjælp. Der er akuthelikoptere

der kan få os hurtigt på operationsbordet, der er hjertestartere på gadehjørnet og kræftpakker, der har sikret en hurtig udredning, behandling såvel som efterbehandling. Det, der mangler, er næstehjælp og en lindrende trøst. Tilstedeværelsen, nærværet og samtalen, når livet pludselig er vendt på hovedet, og udsigten er forandret.

Sundhedsmilliarder kan ikke fjerne den måde, sygdom pludselig kan forandre mening, håb og udsigt på. Når meningsløsheden, håbløsheden og udsigtsløsheden rammer os, kan behandlingsgarantien ikke stå alene. Det, som kan lindre, er et menneske, der for en stund virker som forankret ledsager. Lad os bare kalde

det menneskelighed, hvilket kræver et medmenneske.

Vi har fået en næsten uendelig række af nye behandlingsmuligheder. Det er kun godt. Men hvis vi glemmer omsorgen undervejs, kan det ende desto mere skidt. Omsorgen kan let reduceres til noget sekundært, forhastet eller noget, andre og

især de pårørende må tage sig af. Men omsorgen er et grundlæggende blik for det menneske, som vi forsøger at hjælpe. Hvor er du midt i alt der her? Det er her, omsorgen tager fat som et udgangspunkt.

I dag har vi gode muligheder for at opspore og forebygge sygdomme, hvilket er til stor gavn for borgere i Danmark. Vi har screeningsundersøgelser, genetiske udredninger samt en lang række tilbud om forebyggelse i kommunalt regi. Således bliver borgere i dag monitoreret som aldrig før.

Det, der mangler, er ikke mere overvågning, men snarere flere, der våger. I dag er det alene frivillige, der våger, hvilket som oftest er en praksis parkeret ved livets afslutning. Men der er behov for langt flere, der våger undervejs. Omsorgspersonale, der får rammer og mulighed for at våge og drage omsorg for vores syge medborgere. En praksis, som sygeplejersker er uddannet til, men sjældent har gode rammer til og mulighed for. Det bør der ændres på.

Desuden skal der uddannes og ansættes flere sygeplejersker. Et nyt dansk sundhedsvæsen, der organiseres og prioriteres, så vi genfinder et blik for patienten under den gammelkendte overskrift: helbrede, lindre og trøste.

Det, der mangler, er ikke mere overvågning, men snarere flere, der våger